

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: maj-juni 20/21
Institution	Rybners Tekniske Gymnasium
Uddannelse	htx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	David Pedersen
Hold	2D

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Sproglige tilgange – sprogbrug i sange
Titel 2	Mediehistorie – medier og sociale medier
Titel 3	Genrer og metoder i dansk
Titel 4	Sprog og kommunikation
Titel 5	Det moderne gennembrud + Det folkelige gennembrud
Titel 6	Gys og Gru
Titel 7	
Titel 8	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Sproglige tilgange – sprogbrug i sange
Indhold	<p>Borg, Henrik Jensen: ”<i>Danskejægets metoder – teori og praksis</i>” s. 18-37, L&R Uddannelse</p> <p>Fokus på begreberne: formelt sprogsyn, funktionelt sprogsyn, grammatik, syntaktisk analyse, ordstilling, verbum, subjekt, sætningsled, objekt, prædikat, indirekte objekt, kasus, akkusativ, dativ, morfologi, morfemer, substantiv</p> <p>Fokus på begreberne: denotation, konnotation, værdiladning</p>
Omfang	
Særlige fokus-punkter	<p>demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p> <p>–demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge</p> <p>analysere og vurdere ikke-fiktive tekster</p> <p>demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Mediehistorie – medier og sociale medier
Indhold	<p>Poulsen, Henrik: fem medietidsaldre, s.16-35 fra <i>Gutenberg og Google</i>, Dansk lærernes forlag 2017</p> <p>DR 1 dokumentar: <i>Mit liv er stjålet</i>, afsnit 1, 2017</p> <p>Debatindlægget som genre.</p> <p>Goffmann og Meyrowitz: Tilværelsen som et teater</p> <p>Giddens og det senmoderne samfund http://gymportalen.dk/content/anthonygiddens0</p> <p>Narcissisme https://iscenesaettelsegennemmedier.skoleblogs.dk/narcissisme/</p> <p>I-bog: Ole Schultz Larsen: Håndbog til Dansk: Litteratur, sprog, medier:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kap. 5.7 afsnittet: sociale medier – her tema på analyse af blogs <p>Eleverne analyserer og vurderer en selvvalgt blog (værklæsning)</p> <p>CFU: DR1: ”52 dage som hjemløs” episode 1-2, 2017</p> <p>5.2: Dokumentarfilm og Mockumentary, <i>Håndbog til dansk</i>, systime</p> <p>Kap. 5.6: Lasswell’s kommunikationsmodel</p> <ul style="list-style-type: none">• Kommunikationsmodellen, AIDA-modellen, Maslows behovspyramide, storytelling, reklametyper, medietyper, Gallups kompasmodel <p>Carlsbergs reklame for lanceringen af deres ”nye” øl ”1883” med skuespiller Mads Mikkelsen (youtube)</p>
Omfang	
Særlige fokuspunkter	<p>–demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger</p> <p>–demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger</p> <p>anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre,</p> <p>kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere</p> <p>demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/ anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 3	Genrer og metoder i dansk
Indhold	<p>J Fibiger + G Lütken: Litteraturens veje (2012), p 22-38 (pdf, at analysere litteratur)</p> <p>Fokus på hhv: biografisk læsning, nykritisk læsning, ideologikritisk læsning, psykoanalytisk læsning</p> <p>Andersen, H.C.: Gaaseurten, 1838</p>

	<p>https://www.andersenstories.com/da/andersen_fortaellinger/gaaseurten</p> <p>Oehlenschläger, Adam Der er et Yndigt Land, 1819 (wordfil) https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/der-er-et-yndigt-land-af-adam-ochlenschlaeger-1819/#:~:text=Kildeintroduktion%3A,F%C3%A6drelands%2DSang%22%20i%201819.</p> <p>Nexø: M.A: Lønningsdag, 1900</p> <p>Introduktion til S. Freuds personlighedsmodel Kampmann, Christian: Emilie Grünen”, 1962</p> <p>I-bog: Ole Schultz Larsen: Håndbog til Dansk: Litteratur, sprog, medier: Kap. 3.1: Hvad handler teksten om? Kap. 3.3: Fortælletyper Kap. 3.4: Fremstillingsformer Kap. 3.5: Tema og perspektivering Her fokus på personkarakteristik, motiver, miljø, konflikt, fortælletyper, fremstillingsformer, fortolkning og perspektivering</p> <p>Christensen, Martha: Glansbilleder, 1982</p>
Omfang	
Særlige fokus-punkter	<p>–analysere og vurdere ikke-fiktive tekster</p> <p>–perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge</p> <p>demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger</p> <p>demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 4	Sprog og kommunikation
Indhold	<p>Sprog i globaliseringens tidsalder, s. 65-67 og 227-230, pdf</p> <p>DR 2: Kampen om sproget (5:5) - Truslen fra engelsk</p> <p>DR 1: Hausgaard og vers – Rejsende i dansk (5:6) om dialekter https://dialekt.ku.dk/dialektkort/</p> <p>Alti? Alti? manden: https://www.youtube.com/watch?v=jjbwhdQD1Yo</p> <p>Sønderjysk reportage: https://www.youtube.com/watch?v=AuCuKdnAB4g</p> <p>Det slører stadig: https://www.youtube.com/watch?v=FeF6vDSQU4c</p> <p>I-bog: Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til Dansk: Litteratur, sprog, medier.</i></p> <p>Kap: 4.12 Kommunikationsanalyse</p> <ul style="list-style-type: none">• Facework og ansigtstruende handlinger

	<p>Kap. 4: 4.9 Retorik</p> <ul style="list-style-type: none">• Ciceros pentagram• De 3 appellformer <p>4.10 Argumentation</p> <ul style="list-style-type: none">• Toulmins udvidede argumentationsmodel• Sprog handlinger• Argumenttyper• Fejltyper og argumentkneb• Ordvalgsargumenter <p>Politiken d. 13.10.04: Du er fucking sexist, Niarn!</p> <p>Tale ved Statsminister Jens Stoltenberg i Oslo Domkirke. Regjeringen, regjeringen.no, 24. juli 2011. Oversat af Bodil-Marie Gade</p> <p>Svedbanken – Chris og chokoladefabrikken (youtube)</p> <p>Feminine fængsler skal sikre ligestilling blandt kriminelle (http://rokokoposten.dk/2014/07/31/feminine-faengsler-skal-sikre-ligestilling-blandt-kriminelle/)</p> <p>Martin Luther King: ”I have a dream” (https://www.youtube.com/watch?v=3vDWWy4CMhE)</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<p>udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>–demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p> <p>–demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge</p> <p>kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere</p> <p>–analysere og vurdere ikke-fiktive tekster</p> <p>almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 5	Det moderne gennembrud + Det folkelige gennembrud
Indhold	<p>DR 2 dokumentar: 1800 tallet på vrangen (episode 2, sæson 2) https://www.dr.dk/drtv/episode/1800-tallet-paa-vrangen_-kulturkamp-kapitalisme-og-bordelromaner-1864_1880_70416</p> <p>Grundbog: I-bog: Tinne Serup Bertelsen og Barbara Kjær-Hansen: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, systeme</p> <p>Kapitel 6: Det moderne gennembrud 1870-1890</p> <p>Herunder underkapitlerne:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Det moderne gennembruds samfund• Livssyn og syn på litteraturen• Skrivestil og sprog• Det moderne gennembruds temaer: køn, klasse og kirke <p>Kap. 7. Modernisme og realisme 1890-2000</p> <p>Herunder underkapitlerne:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det moderne samfund• Tidlig modernisme• Folkelig og socialrealisme <p>Brendekilde, H.A.: Udslidt, 1889</p> <p>Henningsen, Erik: Sat ud, 1892</p> <p>Pontoppidan: Henrik: Naadsensbrød, 1887</p> <p>Ibsen; Henrik: Et Dukkehjem, 1879, <u>værklæsning</u> elektronisk adgang via hjemmesiden: https://www.ibsen.uio.no/DRVIT_Du%7CDuht.xhtml</p> <p>Danmarkshistorien.dk: Sædelighedsfejden 1883-1887, Cecilie Bønnelycke https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/saedelighedsfejden/</p> <p>Uddrag af Stuk af H. Bang.</p> <p>Nexø: M.A: Lønningsdag, 1900</p> <p>Jensen, Johannes V.: Paa Memphis Station, 1906</p> <p>Munch, Edward: Skriget, 1893</p> <p>Kristensen, Tom: Rio Janeiro, 1914</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	<p>Romantikens idealisme bliver udskiftet med realisme og med en parole om at sætte problemer under debat, som Georg Brandes – tidens mest markante debattør og kulturperson – spidsformulerer kravene til det moderne gennembruds litteratur. Brandes betegner selv dette kursskifte i litteraturen som det moderne gennembrud.</p> <p>Tidens debatemner i litteraturen og i samtiden er generelt grupperet i tre underemner- Køn, klasse og kirke. Litteraturen i det moderne gennembrud bliver nu et samlingspunkt for diskussion af spørgsmål vedrørende forholdet mellem kønnene, forskellen mellem de sociale klasser og forholdet til kirke/religion.</p> <p>analysere og fortolke fiktive tekster</p> <p>–perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge</p>

	<ul style="list-style-type: none">–demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden–demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger–navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation–demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 6	Gys og Gru
Indhold	<p>Teorikompendium: <i>Gys, splat & Freud</i> v/Ebbe Krogh & Finn Lykke Schmidt, Dansk lærerforening, 1995</p> <p><i>Genren</i> s. 5-17 indeholdende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Genreforståelse (gyser- og splattergenren)• Filmanalyse• Rutchebane effekten/fascinationen<ul style="list-style-type: none">○ Det victorianske gys <p><i>Freuds psykoanalyse og det litterære gys</i> s. 19-37 indeholdende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Freuds personlighedsmodel• Primær- og sekundærprocesser• Fortrængning• Forskellige forsvarsmekanismer mm. <p>B.S. Ingemann: ”Glasskabet”, 1847</p> <p>Kortfilm: Mathieu Ratthe: Lovefield, 2008 fra youtube: https://www.youtube.com/watch?v=coWxYLuk3Sk</p> <ul style="list-style-type: none">• Eleverne har selv fundet gyser trailers eller kortfilm og analyseret dem i grupper ud fra begreber suspense og surprise, lydside, klipning, effekter, kameravinkel, symboler, farver <p>Gregersen, Andreas: <i>Todorovs fantastiske toven - En håndfuld tvetydige film fortællinger</i>, ukendt årstal og forlag</p> <p>The Orphanage (Børnehjemmet, 2007), værklæsningSprog</p> <p>Streames fra: https://fjernleje.filmstriben.dk/film/2738746200/bornehjemmet</p>
Omfang	Anvendt uddannelsesetid
Særlige fokuspunkter	<p>Analysere, fortolke og perspektivere primært fiktive tekster. Indblik i et historisk bredt og genremæssigt varieret udvalg af tekster. Forløbet beskæftiger sig med litteratur og filmediet med gys som fokus.</p> <p>At kunne afdække, frembringe og forstå betydning i forskellige teksttyper, herunder at se og fortolke i arbejdet med visuelle tekster – gys som genre.</p> <p>Udvikle refleksion og analytiske evner gennem arbejdet med tekster i et sprogligt, æstetisk, kulturelt og historisk perspektiv</p>

	<p>At kunne karakterisere litterære hovedværker inden for genren det litterære gys</p> <p>Kendskab til de forskellige litteraturhistoriske strømninger inden for gys/skræk genren</p> <p>Kendskab til en af humanioras grand old men – Sigmund Freud og hans mest grundlæggende begreber og teorier</p> <p>analysere og fortolke fiktive tekster</p> <ul style="list-style-type: none">–perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske,–demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden–navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation–demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde